

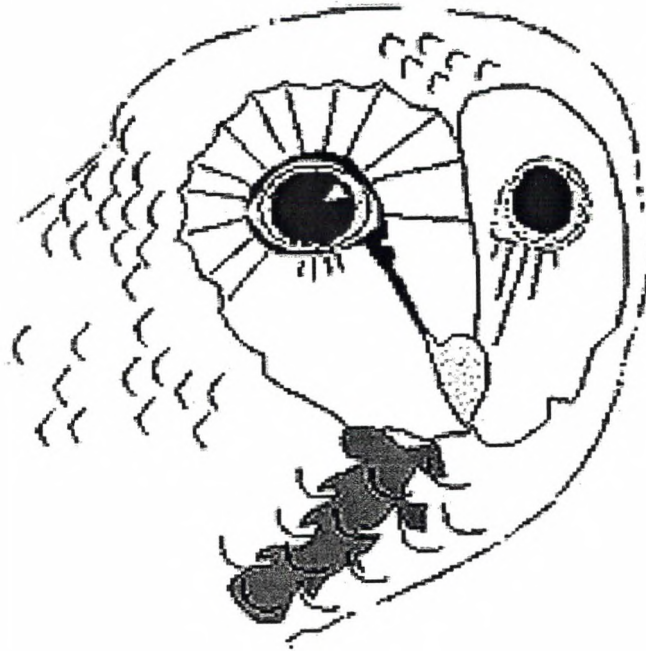
Kerkuilen 2001

Noord-Brabant

Verslag Kerkuilenoverleg Noord-Brabant over 2001

Kerkuilen 2001

Noord-Brabant

Verslag Kerkuilenoverleg Noord-Brabant over 2001

1. Colofon

Dit rapport bevat een verslag van het "Kerkuilenoverleg Noord-Brabant" over het jaar 2001.

Dit verslag is bedoeld voor:

- Alle vogelwerkgroepen en personen, die in 2001 op een of andere manier een actieve bijdrage hebben geleverd aan de bescherming van en het onderzoek naar de kerkuil in Noord-Brabant
  - Andere geïnteresseerde natuur- en speciaal vogel-liefhebbers: het geeft een inzicht in de activiteiten, die in 2001 in de provincie Noord-Brabant voor de kerkuil zijn ondernomen.
-

Wat is het "Kerkuilenoverleg Noord-Brabant"

Het "Kerkuilenoverleg Noord-Brabant" is een samenwerkingsverband van vogelwerkgroepen en personen, die zich actief inzetten voor de bescherming van de kerkuil in de provincie Noord-Brabant. Dit overleg werd in 1983 gestart op initiatief van vogelwerkgroep Midden-Brabant.

Voor meer informatie:

Coördinator Kerkuilenoverleg Noord-Brabant:
Gerard van der Kaa,
Van Rijckevorsellaan 17,
5062 DH Oisterwijk
Telefoon: 013-5215364
Email: Gcmvdkaa49@hotmail.nl

Samenstellers van dit verslag:

John Hermans (eindredactie)
Henk Cleutjens
Gerard van der Kaa
Toon Voets
Joost Nijkamp
Harry Fiolet

Als u gedeeltes van dit rapport wilt gebruiken, dan hebben wij daar in principe geen bezwaar tegen. Vermeld in dit geval wel de bron en laat het -indien mogelijk- de redactie even weten.

Contactadres redactie:

John Hermans, Beukenlaan 22, 5409 AS Odiliapeel, tel. 0413-272777
Email: jhermans@nl.brakel-group.com

Datum publicatie: maart 2001

Copyright © Kerkuilenoverleg Noord-Brabant

2. Inhoudsopgave

---

1. COLOFON	2
2. INHOUDSOPGAVE	3
3. VOORWOORD	4
4. RESULTATEN 2001	5
4.1 Samenvatting broedresultaten kerkuil in 2001	5
4.1.1 Aantal broedgevallen Noord-Brabant 1987-2001	5
4.1.2 Aantal broedgevallen Nederland 1979-2001	6
4.1.3 Aantal broedgevallen per provincie in 2000 en 2001	7
4.1.4 Vergelijking broedgevallen Noord-Brabant versus Nederland	8
4.1.5 Kaart Nederland met broedgevallen in 2001	9
4.1.6 Broedresultaten 2001 Noord-Brabant per vogelwerkgroep	10
4.1.7 Verspreidingskaart broedgevallen Nrd-Brab in 2000 en 2001	11
4.2 Broedparen Noord-Brabant 1985-2001	13
5. ANALYSES	14
5.1 Overzicht van geringde uilen vanaf 1911 tot en met 2000	14
5.2 Overzicht aantal geringde kerkuilen in 2001	17
6. BIJDRAGEN LOCALE KERKUILENWERKGROEPEN	20
6.1 Ingezonden stukken	20
6.1.1 Taaie boer	20
6.1.2 Lawaaischopper	21
6.1.3 Een avondje kerkuilen	21
6.1.4 Stichting vogelrevalidatiecentrum Zundert	22
6.1.5 Informatiebord kerkuil	23
7. AANGESLOTEN (VOGEL)WERKGROEPEN EN PERSONEN	24
7.1 Aangesloten vogelwerkgroepen en personen	24
7.2 Beschikbare nestkastnummers per vogelwerkgroep	27

3. Voorwoord

Vorig jaar eindigde ik het voorwoord met de verwachting uit te spreken dat 2001 wel een daljaar zou worden. Maar ik had het mis. Terwijl iedereen dacht dat het vanwege de veldmuizencyclus een slecht muizenjaar zou worden, blijkt dat niet uit de broedresultaten. Hoe pakte het uit? Er waren ongeveer 260 broedsels in 2001 en zeker meer dan 800 jongen. Een record! Lees het in het overzicht van het afgelopen jaar dat natuurlijk weer het grootste deel van dit verslag uitmaakt. Gerard van der Kaa en John Hermans zijn er druk mee bezig geweest.

De stuurgroep is dit jaar extra versterkt door een vertegenwoordiger uit West-Brabant: Harry Fiolet. Nu is heel Brabant in de stuurgroep vertegenwoordigd.

Jammer genoeg begonnen de controles later door de MKZ-crisis. Toch hebben we van iedereen de broedsels gekregen zodat we ervan uitgaan dat we hierdoor niet veel broedsels gemist hebben. Te hopen valt dat 2002 nu eens een normaal jaar wordt.

In het werkgebied van mijn eigen vogelwerkgroep (Oss e.o.) is afgelopen jaar zeer succesvol geweest. Tot voor kort kwamen bij controles de succesvolle paren vooral voor op de hogere zandgronden. Dit jaar zijn ook op kleigronden kerkuilen succesvol geweest. Sinds 1985 hebben we nog nooit zoveel jongen geteld. En omdat er nog regelmatig mensen melden dat ze kerkuilen waarnemen, hebben we zeer waarschijnlijk nog niet alle paren opgespoord. Eén melding is wel de moeite waard om te vermelden. In een oude kerk is vele jaren geleden een kast gehangen. De laatste jaren werd die niet meer gecontroleerd nadat er eens een grote steen naar beneden kwam en een controleur nog maar net op tijd weg kon springen. En er zat toch nooit iets in. Dit jaar meldde de gebruiker van het gebouw allerlei geluiden in de kast te horen. Met gevaar voor eigen leven werd de kast toch weer gecontroleerd: en jawel, liefst 5 jongen. Het beschermen van kerkuilen plaatst je toch regelmatig voor verrassingen. En wat hier opnieuw van belang is gebleken: de betrokken gebruikers of eigenaren van het pand zijn betrokken bij "hun" kerkuilen. Beschermers ter plekke.

Dit jaar doe ik geen voorspelling meer. We laten ons gewoon verrassen. Ik wens iedereen veel plezier met eerst het lezen van het jaarverslag en later in het jaar bij het controleren van de nestkasten.

Kerkuilenoverleg Noord-Brabant
Toon Voets

4. Resultaten 2001

4.1 Samenvatting broedresultaten kerkuil in 2001

4.1.1 Aantal broedgevallen Noord-Brabant 1987-2001

Tabel 4.1 Aantal broedgevallen kerkuilen in Noord-Brabant 1987-2001

Jaar	Eerste broedsels					Tweede broedsels	Totaal eerste + tweede broedsels	
	In nestkast				Vrije broedgevallen			
	Gelukt	Mislukt	Onbekende afloop	(Sub)totaal				
1987	36	1	0	37	13	50	0	50
1988	53	3	0	56	13	69	11	80
1989	96	0	9	105	7	112	0	112
1990	112	1	6	119	24	143	5	148
1991	30	9	1	40	8	48	0	48
1992	77	3	3	83	8	91	4	95
1993	101	5	6	112	13	125	2	127
1994	111	9	7	127	12	139	0	139
1995	114	1	5	120	18	138	6	144
1996	131	13	8	152	14	166	4	170
1997	48	2	5	55	4	59	0	59
1998	96	4	10	110	6	116	16	132
1999	164	10	2	176	18	194	6	200
2000	192	8	4	204	16	220	5	225
2001	225	8	1	234	18	252	3	255

II De cijfers van 2001 zijn nog niet geheel definitief

Weer zien we dat de kerkuil het beter heeft gedaan dan het jaar daarvoor. Zoals al in het voorwoord is aangegeven denken we elk jaar dat de stand het jaar daarop zal inzakken. Dit is dus weer niet de waarheid gebleken. (Gelukkig maar)

Als je de eerste en tweede broedsels bij elkaar optelt zie je een toename van 30 broedsels. Dit is een stijging van maar liefst 13,3%. Uit ervaring weten we dat er nog gegevens zullen binnenkomen zodat dit mogelijk nog gunstiger wordt.

4.1.2 Aantal broedgevallen Nederland 1979-2001

Tabel 4.2 Aantal broedparen in Nederland vanaf 1979

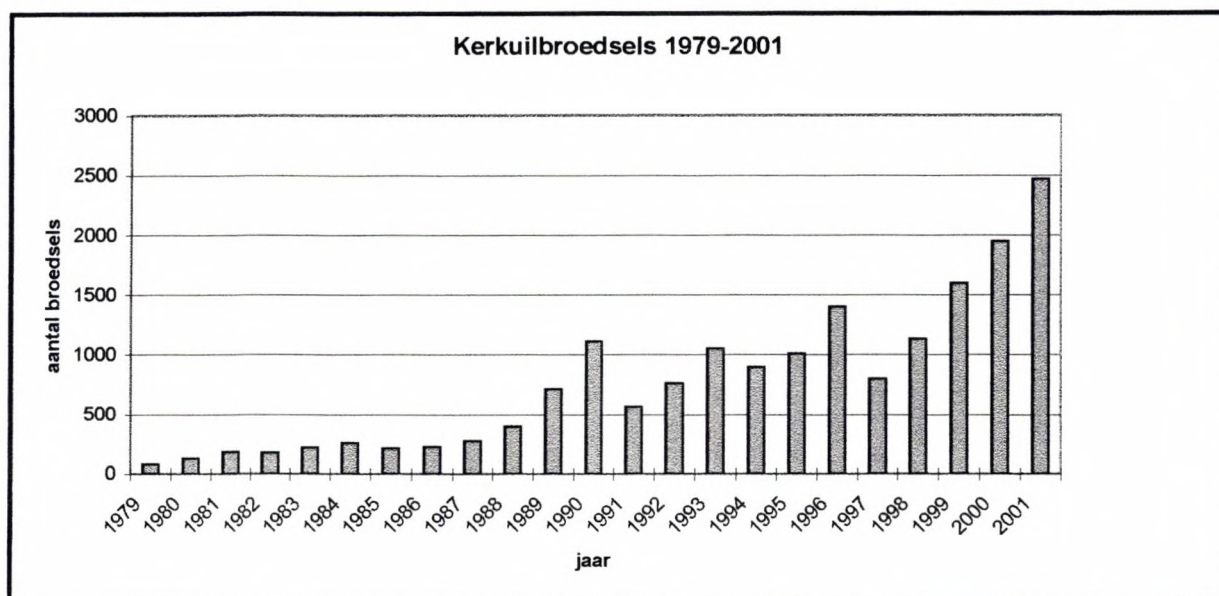
Jaar	Broedparen
1979	80
1980	131
1981	182
1982	178
1983	220
1984	256
1985	215
1986	226
1987	279
1988	400
1989	717
1990	1110
1991	562
1992	762
1993	1052
1994	895
1995	1009
1996	1400
1997	800
1998	1131
1999	1600
2000	1947
2001	2468

In tabel 4.2 zie je dat het aantal broedparen is gestegen tot 2468 paren. We dachten dat we van 1999 naar 2000 al een dusdanige groei hadden doorgemaakt, die niet snel overtroffen zou worden maar dit jaar is het aantal paren gestegen met 521 paren. Dit betekent een groei van 26,76%. Van 1999 naar 2000 was de groei 21,7 %, dus dit jaar is nog gunstiger geweest dan 2000.

Je ziet dat het aantal paren in vier jaar meer dan verdubbeld is. De groei van ongeveer 500 paren naar 1000 paren heeft meer dan tien jaar geduurd. Deze getallen geven duidelijk de geweldige opkomst van de kerkuil, gedurende de laatste jaren, weer.

Voorlopig is de kerkuil weer een soort die enige tegenslagen (strengere winters) kan verwerken. Dit was begin jaren tachtig wel anders. Dit is mede te wijten aan onze inzet.

Grafiek 4.1

4.1.3 Aantal broedgevallen per provincie in 2000 en 2001

Ook dit jaar zie je dat de meeste kerkuilen in de provincie Friesland gebroed hebben. Wel begint Drenthe aardig bij te komen. Het aantal broedparen is in Drenthe met 33,84% gestegen en in Friesland maar met 16,31%. Als dit zo doorgaat wordt Friesland nog ingehaald. Met 252 paren staat Noord-Brabant nog steeds op de derde plaats. Nu hoeven we geen competitie met elkaar te houden maar het is toch wel vermeldenswaard, zeker gezien het feit dat we al jarenlang op deze plaats staan.

Tabel 4.3 Aantal broedparen in 2000 en 2001 in Nederland

Regio	2000		2001		Verskil
	Aantal broedparen	Gem. aantal jongen	Aantal broedparen	Gem. aantal jongen	%
Groningen	105	3,2	101	2,8	-3,81 %
Friesland	466	3,4	542	2,9	16,31 %
Drenthe	263	3,3	352	3,4	33,84 %
Overijssel	210	3,9	248	3,6	18,10 %
Twente	77	3,1	111	3,5	44,16 %
Achterhoek N	81	2,8	104	4,1	28,40 %
Achterhoek L	100	3,1	136	4,1	36,00 %
Veluwe	95	3,3	150	3,5	57,89 %
Betuwe Oost	22	3,2	26	3,0	18,18 %
Flevoland	47	3,7	65	3,9	38,30 %
Utrecht	13	2,8	20	2,8	53,85 %
Noord-Holland	41	2,8	53	2,1	29,27 %
Zuid-Holland	12	3,3	14	1,8	16,67 %
Zeeland	74	2,5	110	?	48,65 %
Noord-Brabant	220	3,2	252	3,4	14,55 %
Limburg	121	3,1	184	4,0	52,07 %
Totaal	1947	3,29	2468	3,4	26,76 %

De Veluwe heeft dit jaar de grootste stijging in aantal paren met 57,89% maar het jaar hiervoor was de stijging maar 1%.

Je ziet weer dat de provincies met de kleinste broedaantallen relatief harder stijgen dan de provincies met grote broedaantallen. Je kunt dus zeggen dat de kerkuil de lege gebieden aan het vullen is.

Het broedgemiddelde in de provincie Limburg is met 4% een van de hoogste. Ook de groei van het aantal broedparen was hoog. Dit houdt in dat Limburg in 2001 de grootste groei kende.

4.1.4 Vergelijking broedgevallen Noord-Brabant versus Nederland

De onderstaande tabel 4.4 bevat een vergelijking van de resultaten van Noord-Brabant met die van geheel Nederland.

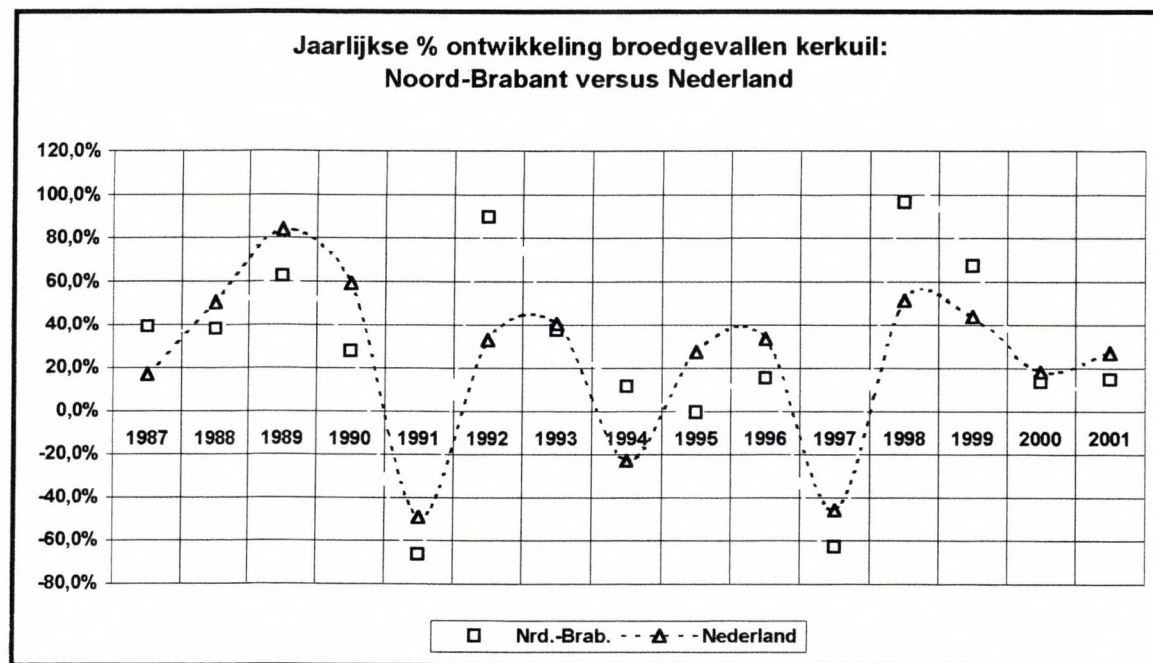
Tabel 4.4 Aantal broedparen kerkuil Noord-Brabant en Nederland 1987-2001

Jaar	Aantal broedparen: stand			Aantal broedparen: mutatie			
	Absoluut			Absoluut		Procentueel	
	Noord-Brabant	Neder-land	Nrd-Brab. % N'land	Noord-Brabant	Neder-land	Noord-Brabant	Neder-Land
1987	50	258	19,4%	+14	+37	38,9%	16,7%
1988	69	388	17,8%	+19	+130	38,0%	50,4%
1989	112	713	15,7%	+43	325	62,3%	83,8%
1990	143	1135	12,6%	+31	422	27,7%	59,2%
1991	48	575	8,3%	-95	-560	-66,4%	-49,3%
1992	91	764	11,9%	+43	189	89,6%	32,9%
1993	125	1072	11,7%	+34	308	37,4%	40,3%
1994	139	825	16,8%	+14	-247	11,2%	-23,0%
1995	138	1050	13,1%	-1	225	-0,7%	27,3%
1996	166	1407	11,8%	+28	357	20,3%	34,0%
1997	59	755	7,8%	-107	-652	-64,5%	-46,3%
1998	116	1144	10,1%	+57	+389	96,6%	51,5%
1999	194	1647	11,8%	+78	+503	67,2%	43,9%
2000	220	1947	11,3%	+26	+300	13,4%	18,2%
2001	252	2468	10,2%	+32	+521	14,5%	26,8%

Het aantal broedparen betreft de 1e broedsels, incl. mislukte broedsels, broedsels met onbekende afloop en vrije broedgevallen; de tweede broedsels zijn hierin niet opgenomen.

De navolgende grafiek 4.2 geeft de jaarlijkse procentuele ontwikkeling weer van het aantal broedgevallen in Noord-Brabant en geheel Nederland.

Grafiek 4.2

Conclusies uit tabel 4.4 en grafiek 4.2:

-Tijdens een periode van toename zie je dat de Brabantse kerkuil verhoudingsgewijs meer toeneemt dan de Nederlandse kerkuil.

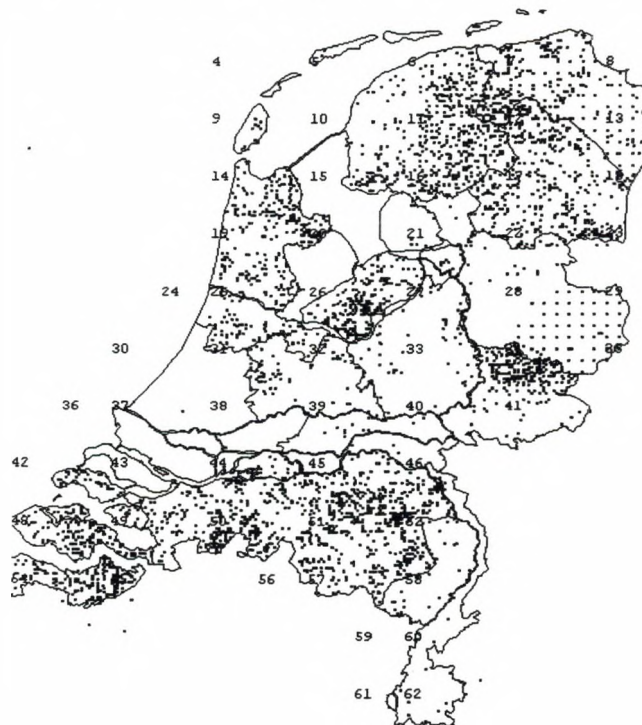
-Tijdens een minder sterke groeiperiode zie je dat de Brabantse kerkuil minder sterk groeit dan de Nederlandse kerkuil. (dit jaar in Noord-Brabant 14,5% tegenover 26,8% voor Nederland)

-Tijdens een periode van afname zie je dat de Brabantse kerkuil meer afneemt dan de Nederlandse kerkuil.

Je ziet dus dat de Brabantse kerkuil hogere pieken maar ook diepere dalen vertoont ten opzichte van de Nederlandse kerkuil. Zoals al vorig jaar is aangegeven heeft dit met de afhankelijkheid van de veldmuis voor de Brabantse kerkuil te maken. (is groot)

Ook dit jaar zie je weer dat de Brabantse kerkuil minder sterk stijgt dan de Nederlandse kerkuil maar gelukkig toch nog 14,5%.

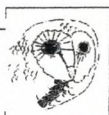
4.1.5 Kaart Nederland met broedgevallen in 2001

Op dit kaartje zijn alle broedgevallen van 2001 weergegeven. Hierdoor zie je beter waar zich de concentraties van broedende kerkuilen bevinden.

Friesland, Drenthe en Overijssel, Noord-Brabant, Achterhoek, Flevoland en Zeeland zijn de gebieden met de hoogste dichtheid. De provincie Zeeland heeft 110 broedparen maar omdat het een kleine provincie is, zie je dat de dichtheid van broedende kerkuilen behoorlijk hoog is. Dit geldt ook enigszins voor Flevoland waar 65 paren gebroed hebben.

Voor ons is het leuk om te constateren dat de dichtheid in Noord-Brabant behoorlijk is.

4.1.6 Broedresultaten 2001 Noord-Brabant per vogelwerkgroep

Tabel 4.5 Broedresultaten 2001 Noord-Brabant per vogelwerkgroep

Sub-regio	Naam Vogelwerkgroep	Eerste broedsels				Tweede broedsels			
		Aantal broedsels	Aantal eieren	Aantal jongen	Gem. aantal jongen per broedsel	Aantal broedsels	Aantal eieren	Aantal jongen	Gem. aantal jongen per broedsel
2	IVN De Waerdman	2	8	8	4,00				
4	VWG Heemk. St. Oedenrode	6	22	21	3,50				
5	KNNV VWG Eindhoven	5	25	18	3,60				
6	Ken en Geniet	9	32	31	3,44				
7	VWG Midden-Brabant GvdKaa	16	69	53	3,31				
8	VWG Midden-Brabant Ad Saris	2	9	8	4,00				
10	NWG Liempde	6	25	24	4,00				
11	VW De Maasheggen	13	57	50	3,85				
13	VWG Bergen op Zoom	11	35	27	2,45				
14	VWG De Kempen	10	42	34	3,40				
15	VWG De Kulert	0	0	0	0,00				
16	VWG De Ortolaan	4	18	15	3,75				
17	VWG De Pailjaart	2	7	7	3,50	1	6	6	6,00
18	VWG De Peel	2	7	7	3,50				
19	VNW 's Hertogenbosch e.o.	4	15	14	3,50				
20	VWG Etten Leur	3	5	5	1,67				
21	VWG Gemert	7	30	30	4,29				
22	KNNV VWG Helmond	4	19	18	4,50				
25	VWG Mariaheide	12	56	32	2,67				
26	VWG West-Brabant	5	16	1	0,20				
27	VWG Zundert	20	78	75	3,75				
28	VWG Oss e.o.	10	43	33	3,30				
29	VW Uden e.o.	9	39	32	3,56				
31	Regio Mariahout	1	4	4	4,00				
33	WNL O-W- en Mid. Beers	2	12	9	4,50				
35	WNL Boxtel	4	17	14	3,50				
39	VWG Schijndel	1	4	2	2,00				
40	VWG Heemk. Gemonde	4	14	13	3,25				
41	VWG Altenatuur	6	20	17	2,83				
42	VWG Boxmeer	11	46	37	3,36				
43	JNW Zijtaart	3	10	8	2,67	1	2	2	2,00
44	VWG West-Brabant	2	6	6	3,00				
45	Kerkuilenpr Beneden Amer	6	21	15	2,50				
46	VWG IVN Oirschot	6	31	24	4,00				
48	VWG De Peel e.o.	16	68	65	4,06	1	5	5	5,00
49	NMC Schijndel	6	39	24	4,00				
50	VWG Keldonk e.o.	3	19	9	3,00				
51	NWG Chaam e.o.	13	52	36	2,77				
52	NWG Mark en Leije	4	17	17	4,25				
56	IVN VWG 't Veugelke	2	14	14	7,00				
	Totaal Eerste broedsel	252	1051	857	3,40				
	Totaal Tweede broedsel					3	13	13	4,33
	TOTAAL	255	1064	870	3,41				

Schuine getallen: aannames, omdat gegevens nog niet binnen waren

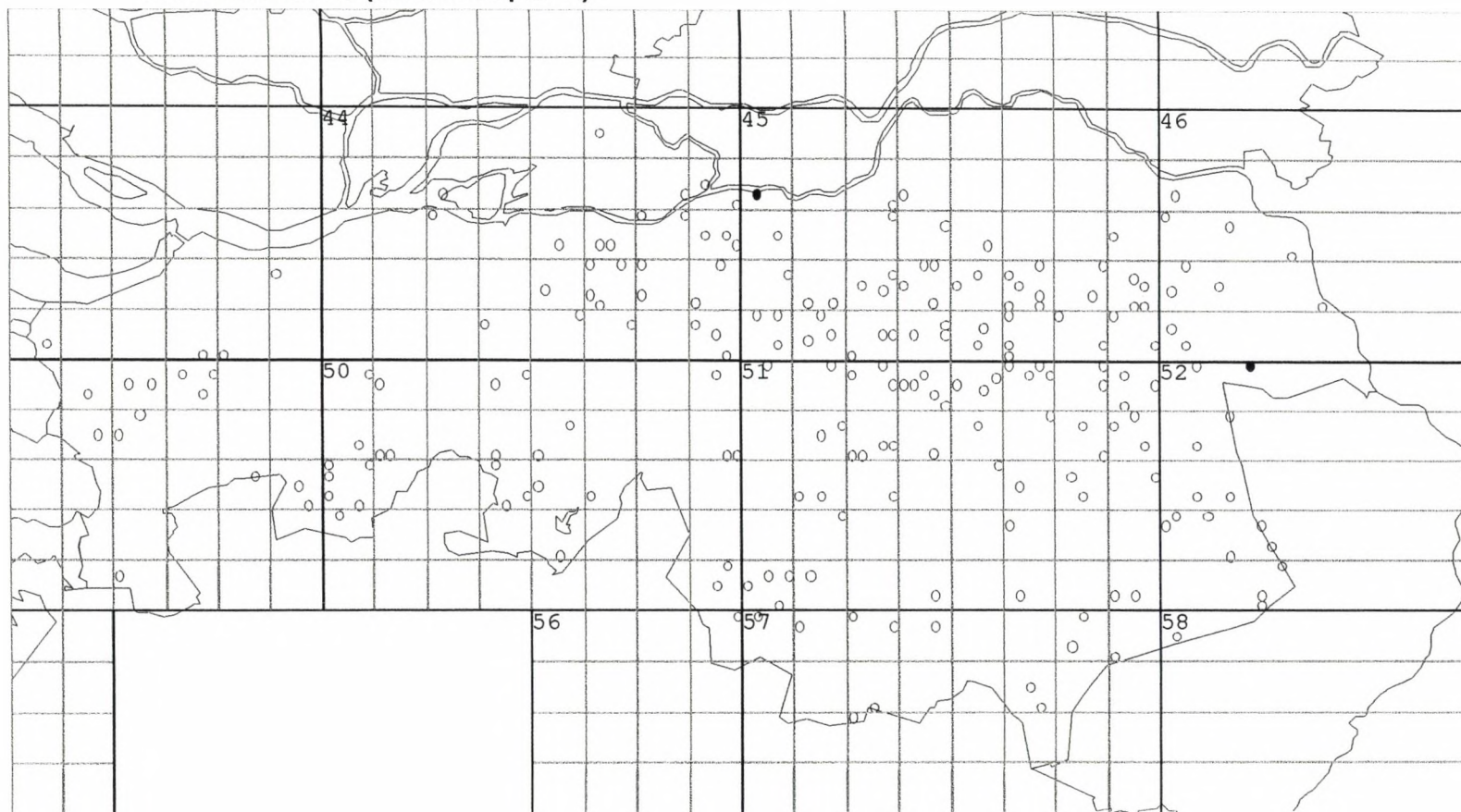
Naschrift redactie: Na de opmaak van dit verslag zijn er nog 9 broedsels binnengekomen uit de omgeving van Deurne. Dit betekent dat er totaal 261 eerste broedparen zijn geweest. Helaas zijn deze broedsels dus niet verwerkt in het verslag.

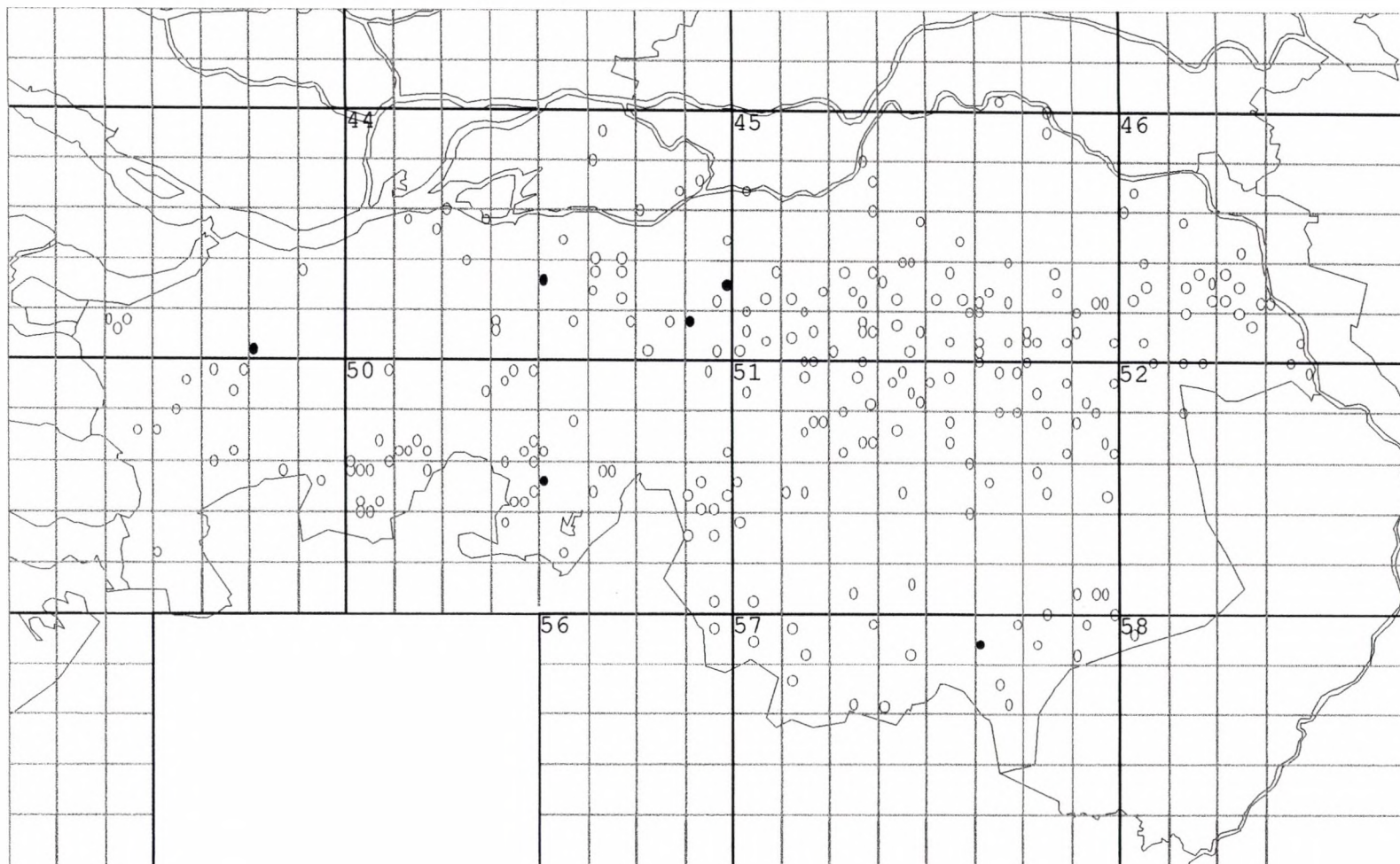
4.1.7 Verspreidingskaart broedgevallen Noord-Brabant in 2000 en 2001

Figuur 4.1 Verspreidingskaart broedgevallen Noord-Brabant in 2000
Eerste broedsels (totaal 220 paren)

Figuur 4.2 Verspreidingskaart broedgevallen Noord-Brabant in 2001
Eerste broedsels (totaal 252 paren)

4.2 Broedparen Noord-Brabant 1985-2001

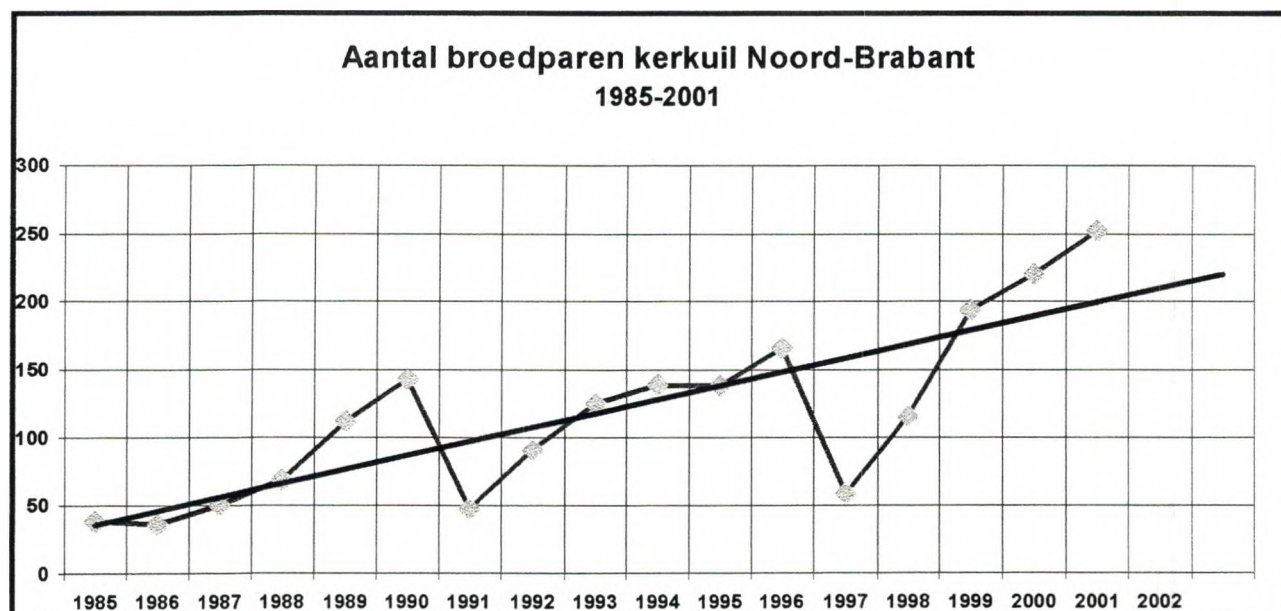
Vanaf 1985 worden jaarlijks de broedgegevens bijgehouden: zie de navolgende tabel 4.6

Tabel 4.6 Broedparen Noord-Brabant 1985-2001

1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	
38	36	50	69	112	143	48	91	
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
125	139	138	166	59	116	194	220	252

Deze gegevens zijn ook grafisch weergegeven in de volgende grafiek 4.3. Op basis van de werkelijke gegevens over de periode 1985 t/m 2001 is ook een (gemiddelde) trend voor deze jaren berekend. Deze trend is "doorgetrokken" naar het jaar 2002.

Grafiek 4.3

In de vorige verslagen durfden we nog telkens een prognose te geven voor het volgende jaar. Dit is nu het vierde opeenvolgende jaar dat de kerkuilen pieken. Normaal gesproken heeft de kerkuil elke twee tot drie jaar een piek en daarna een dal. Ook de winter van 2001-2002 was weer dusdanig zacht dat dit geen invloed zal hebben op het broedgedrag van de kerkuil. Toch moet de populatie muizen een keer instorten en zal de kerkuil weer een daljaar vertonen. Wanneer dit zal gebeuren blijft voorlopig nog steeds een raadsel. Elk jaar denken we dat de groei er het komende broedseizoen wel uit moet zijn maar het gebeurt, gelukkig, telkens niet. Voor het behoud van de kerkuil voor Nederland is het te hopen dat het dal voorlopig nog op zich laat wachten totdat er een populatie is die piek- en daljaren gemakkelijk kan incasseren.

Aan de trendlijn zie je dat de kerkuil nu een groei doormaakt van ongeveer 10% per jaar.

5. Analyses

5.1 Overzicht van geringde uilen vanaf 1911 tot en met 2000

Tabel 5.1 Vogels in Nederland geringd en tevens in Nederland teruggemeld

Euring Code	Soort	1911 t/m 1940	1941 t/m 1950	1951 t/m 1960	1961 t/m 1970	1971 t/m 1980	1981 t/m 1990	1991 t/m 2000	Totaal
07350	Kerkuil	214	110	152	262	2428	9005	20869	33040
07390	Dwergooruil				1				1
07440	Oehoe						2	1	3
07570	Steenuil	237	49	214	433	3895	5533	8591	18952
07610	Bosuil	7	22	78	548	2389	3875	4870	11789
07670	Ransuil	242	260	733	1876	4431	3097	2899	13538
07680	Velduil	63	17	102	278	510	536	473	1979

In tabel 5.1 zijn de terugmeldingen verwerkt van vogels in Nederland geringd die ook in Nederland zijn teruggemeld uit de periode 1911 t/m 2000. Vanaf 1994 zijn ook de eigen terugvangsten (ringer en vinder zijn dezelfde persoon) in de computer ingevoerd. Dit zorgde voor een gigantische toename. Voor het jaar 1993 werden er circa 3.000 tot 6.000 vogels gemeld, na 1993 circa 50.000 per jaar. Deze gegevens zijn rechtstreeks ontleend aan de databank van het Vogeltrekstation. Het gaat hier om zowel nestjongen als vliegvlugge vogels.

Tabel 5.2 laat de in Nederland terug gemelde uilen zien per gebied (provincies en eilanden). Het betreft hier terugmeldingen uit alle landen (inclusief Nederland). Ook hier zie je weer dat de Kerkuil het meest wordt gemeld, gevolgd door de Steenuil.

Tabel 5.2 Overzicht van in Nederland terug gemelde uilen

Soort	NL00	NL01	NL02	NL03	NL04	NL05	NL06	NL07	NL08	NL09
Kerkuil	2			4	811	2398	1236	416	253	703
Oehoe									1	
Steenuil					16	13	2093	4	457	74
Bosuil	1				19	4	246		461	166
Ransuil	76	2		1	66	198	92	90	101	130
Velduil	44	1	3	4	3	17	5	3	2	
Soort	NL11	NL12	NL13	NL14	NL15	NL16	NL17	NL18	NL19	Totaal
Kerkuil	8	10		367	827	71	1450	239	68	8863
Oehoe										1
Steenuil	1			126	161	46	5	20	130	3146
Bosuil	321				431	75	3	2	154	1883
Ransuil	21	2		568	108	54	53	23	209	1794
Velduil	47			8	4	1	10	1	3	156

Verklaring van de gebruikte codes:

Eilanden

NL00:	Texel	NL11:	Ameland
NL01:	Vlieland	NL12:	Schiermonnikoog
NL02:	Griend	NL13:	Rottumeroog
NL03:	Terschelling		

Overig

NL04:	Drenthe	NL14:	Noord-Holland
NL05:	Friesland	NL15:	Overijssel
NL06:	Gelderland	NL16:	Utrecht
NL07:	Groningen	NL17:	IJsselmeerpolders
NL08:	Limburg	NL18:	Zeeland
NL09:	Noord-Brabant	NL19:	Zuid-Holland

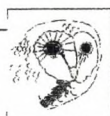
Tabel 5.3 bevat alle buitenlandse vondsten of waarnemingen van vogels met een Nederlandse ring. Het is niet doenlijk in tabelvorm alle landen weer te geven waar vogels zijn teruggemeld. Om tot een presenteerbaar geheel te komen, zijn landen samengevoegd en is er een verdeling gemaakt in Europa, Afrika, Midden-Oosten, Aziatisch en Europees Rusland. (waarbij geen rekening is gehouden met de opsplitsing in nieuwe landen zoals bekend in het jaar 2001)

Tabel 5.3 Overzicht van aantallen vogels die in Nederland zijn geringd en uit het buitenland zijn gemeld

Soort	NO.Eur.	NW. Eur.	ZO. Eur.	ZW. Eur.	Mid.-O.	N. Afr.	M. Afr.	Z. Afr.	SU	SI	GD	NA	EA	Elders	Totaal
Kerkuil	398	6	1	88					1			1			495
Steenuil	25			15											40
Bosuil	30			24											54
Ransuil	53	7		63					2						125
Velduil	13	4	3	1		1			4						26

Verklaring van de gebruikte indelingen:

Noordoost Europa	Tsjechië, Slowakije, Duitsland, Polen, Denemarken, Zweden, Noorwegen,
Noordwest Europa	Finland.
Zuidoost Europa	Kanaaleilanden, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Faeröer, IJsland.
Zuidwest Europa	Albanië, voormalig Joegoslavië, Oostenrijk, Bulgarije, Cyprus, Griekenland, Hongarije, Malta, Roemenië, Italië, Turkije.
Midden-Oosten	België, Frankrijk, Luxemburg, Zwitserland, Spanje, Portugal, Gibraltar.
Noord Afrika	Saudi Arabië, Israël, Irak, Iran, Libanon, Syrië.
	Algerije, Ceuta, Egypte, Mali, Libië, Marokko, Spaans West Afrika, Niger, Mauritanië, Senegal, Soedan, Tunesië, Gambia.

Midden Afrika	Oeganda, Ghana, Kenia, Guinea Bissau, Guinea, Nigeria, Siërra Leone, Liberia, Ivoorkust, Centraal Afrikaanse Republiek, Gabon, Opper Volta, Togo, Dahomey, Benin, Kongo (Brazzaville).
Zuid Afrika	Namibië, Zuid Afrika, Malawi, Zimbabwe, Zaire, Zambia.
SU	Europees Rusland (alles ten westen van de Oeral).
SI	Aziatisch Rusland (alles ten oosten van de Oeral).
GD	Groenland.
NA	Verenigde Staten.
EA	Canada.
LA	Antillen.
MN	Mongolië.
Elders	Op zee of onbekend.

Tabel 5.4 heeft betrekking op in Nederland gemelde vogels met een ring van een buitenlandse ringcentrale. Hierbij is per ring één ringgegeven gepresenteerd, bijvoorbeeld van een Kerkuil uit Duitsland die meer dan 6 keer in ons land is afgelezen, staat maar één vermelding in deze tabel!

Tabel 5.4 Overzicht van aantallen uilen die in het buitenland zijn geringd en in Nederland zijn teruggemeld.

Soort	NO. Eur.	NW. Eur.	ZO. Eur.	ZW. Eur.	Mid.-O.	N. Afr.	M. Afr.	Z. Afr.	SU	SI	GD	NA	EA	Elders	Totaal
Kerkuil	303		2	230											535
Oehoe	2														2
Steenuil	46			13											59
Bosuil	4			35											39
Ransuil	39	2		56					20						117
Velduil	7			1					1						9

Verklaring van de gebruikte indelingen:

Noordoost Europa	Tsjechië, Slowakije, Duitsland, Polen, Denemarken, Zweden, Noorwegen, Finland.
Noordwest Europa	Kanaaleilanden, Verenigd Koninkrijk, Ierland, Faeröer, IJsland.
Zuidoost Europa	voormalig Joegoslavië, Oostenrijk, Bulgarije, Hongarije, Malta, Italië.
Zuidwest Europa	België, Frankrijk, Luxemburg, Zwitserland, Spanje, Portugal.
Midden-Oosten	Israël.
Noord Afrika	Egypte, Marokko, Mauritanië, Senegal, Tunesië, Gambia.
Midden Afrika	Siërra Leone.
Zuid Afrika	Namibië, Zuid Afrikaanse Republiek.
su	Europees Rusland (alles ten westen van de Oeral).
si	Aziatisch Rusland (alles ten oosten van de Oeral).
GD	Groenland.
NA	Verenigde Staten.
EA	Canada.
Elders	Op zee of onbekend.

5.2 Overzicht aantal geringde kerkuilen in 2001

In 2001 zijn er totaal 442 jongen geringd. Uit de gegevens kon ik niet zien of er adulte exemplaren bij zaten, helaas! Volgend jaar misschien wel weer. Gerard van der Kaa heeft het afgelopen jaar weer de meeste ringen aangebracht. (208 stuks) John Vereijken volgt hem nu als tweede met 95 stuks. John heeft in vergelijking met het jaar 2000 zijn aantal meer dan verdubbeld. Als derde op rij met 75 ringen volgt Jaap van der Spek (zie tabel 1).

Tabel 5.5 Overzicht per ringer

Ringersnr.	Naam	Aantal	Ringdatum	
			Eerste dag	Laatste dag
260	Walter Snoeren	2	14-jun	14-jun
330	Jan Wouters	34	29-mei	14-jul
786	Gerard vd Kaa	208	14-mei	14-aug
885	Jan Gijsbers	0	??	??
961	Jaap vd Spek	75	14-mei	3-sep
982	John Verreijken	95	11-mei	20-sep
?	Onbekend	2	??	??
909	Wil Beeren	4	??	24-sep
208	L van Vugt	22	5-jul	24-aug
	Totaal	442		

Tabel 5.6 Overzicht per maand van terugmeldingen kerkuilen

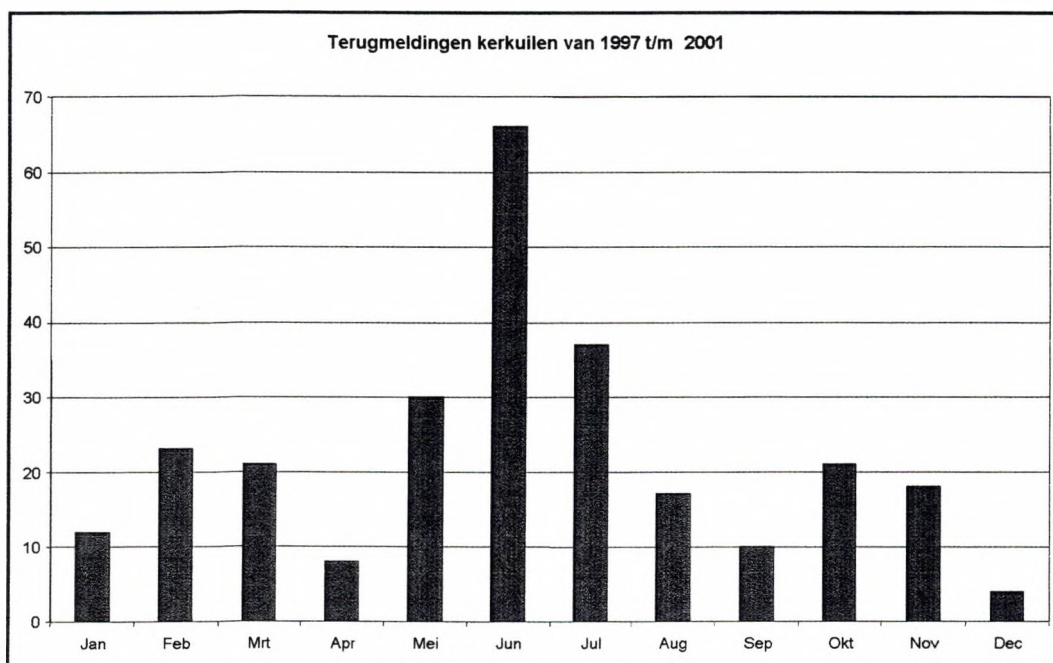
Maand	1997	1998	1999	2000	2001	Tot./mnd	% tov totaal
Jan	2	1	0	4	5	12	4,49%
Feb	9	0	3	5	6	23	8,61%
Mrt	10	1	1	5	4	21	7,87%
Apr	2	0	1	5	0	8	3,00%
Mei	6	1	6	11	6	30	11,24%
Jun	1	4	25	18	18	66	24,72%
Jul	5	3	7	11	11	37	13,86%
Aug	4	0	5	1	7	17	6,37%
Sep	0	0	4	1	5	10	3,75%
Okt	3	9	6	2	1	21	7,87%
Nov	1	6	3	6	2	18	6,74%
Dec	1	1	0	2	0	4	1,50%
Totaal	44	26	61	71	65	267	100,00%

Het jaar 2001 lijkt eenzelfde beeld te geven (zie tabel 5.6) als de twee voorgaande jaren. Er vliegen weer meer kerkuilen rond, zodat de kans op een terugvondst, al dan niet levend, eveneens groter wordt. April en december springen eruit met weinig meldingen. Ook dit jaar weer zijn juni en juli de maanden met het hoogste aantal meldingen, ongetwijfeld te wijten aan de verhoogde activiteit van onze "kerkuilmensen".

Grafiek 5.1 Totaal aan terugmeldingen per maand van 1997 t/m 2001

Verder zie je in grafiek 5.1 dat Februari en Oktober hoger scoren. Voor oktober zal dit waarschijnlijk veroorzaakt worden door de jongen die in deze maanden uit het oude territorium worden verdrongen. De verhoogde sterfte in Februari wordt weer veroorzaakt door allerlei kerkuilen die een territorium proberen te bemachtigen en hierbij gedood worden. De maand mei blijft iets achter ten opzichte van het voorgaande jaar. Waarschijnlijk een gevolg van het natte voorjaar in 2001 met een later broedbegin of is er later gecontroleerd dan voorheen? (Zie ook tabel 5.7 met meldingscodes plus de doodsoorzaken van het afgelopen jaar 2000).

Tabel 5.7 Kerkuilen die teruggemeld zijn in 2001 (levend, dood, geringd etc.)

Code	Omschrijving	Aantal	%
00	Niets bekend over vogel	5	7,46%
01	Iets bekend	1	1,49%
11	Geschoten	0	0,00%
20	Levend op nestplaats	12	17,91%
27	Dood in nestkast	25	37,31%
33	Verdronken	1	1,49%
35	Verward in net, boom, machine	1	1,49%
40	Verkeersslachtoffer	14	20,90%
43	Draadslachtoffer	1	1,49%
44	Raamslachtoffer	0	0,00%
46	Binnengevlogen in gebouw	1	1,49%
76	Slechte conditie	3	4,48%
90	Adult ongeringd op nestplaats	3	4,48%
	Totaal	67	100,00%

Als we de vondsten op de nestplaats (20, 27 en 90) buiten beschouwing laten, blijkt ook dit jaar weer dat het aantal kerkuilen, dat het slachtoffer wordt van het verkeer, het hoogst is.

Bij één melding was de kerkuil gevonden op een zandpad naast de spoorlijn. Het totaal van 14 stuks geeft een percentage van 20,9%, ongeveer 1/5 deel. Er bevonden zich nog vier ongeringde exemplaren bij. Gelukkig zit er dit jaar geen geschoten kerkuil bij de slachtoffers. Nu maar hopen dat dit zo blijft, alhoewel dit geen zaak is die geheel in de openbaarheid komt, gezien het bij de wet verboden karakter hiervan.

6. Bijdragen lokale kerkuilenwerkgroepen

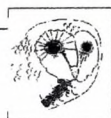

6.1 Ingezonden stukken

6.1.1 TAAIE BOER

In juni werd ik aangesproken door een mijn bekende boer op de jaarlijkse braderie. We hebben zo'n vijf jaar geleden een kerkuilenkast bij hem opgehangen. Regelmatig vliegt er een kerkuil bij hem in de schuur. De man is zo enthousiast dat je hem een kerkuilpaar zou gunnen. Maar helaas werkt dat zo niet bij moeder natuur. Op nog geen 1000 meter bij hem vandaan broedt ons eerste kerkuilpaar voor het derde jaar. Volgens zijn zeggen zou zijn achterbuurman (die op nog geen 300 meter van hem vandaan woont) jongen uilen hebben. Maar.....de man moest er niets van hebben. Daar liet ik geen gras over groeien en meteen erop af. Na mij netjes voorgesteld te hebben, vroeg ik hem voorzichtig of hij jonge uilen had. Het antwoord was kort en krachtig **NEEN en WIE HEEFT JOU DAT VERTELD!** Probleem dus want nu was de man pissig op zijn achterbuurman. Toch nog maar weer eens uitgelegd waar onze kerkuilwerkgroep voor staat en dat wij ook proberen oplossingen te verzinnen indien er problemen ontstaan bij de aanwezigheid van kerkuilen. **OH JA, KOM JIJ DAN DE STRONT OPRUIJEN EN TRAKTOR SCHOONMAKEN!** Ik vertelde de man dat ik daar niet aan kon beginnen. Maar wel naar een oplossing zou proberen te zoeken om de bevuiling van zijn tractor te voorkomen. Nou het kwam er op neer dat hij geen uilen had en ze ook niet wilde. Maar ik voelde dat hier meer aan de hand was. Hier zat een kerkuil, dat kon niet anders. Maar het gesprek liep dood. Hij trok de deur al dicht. In een allerlaatste poging bood ik hem een kerkuilenfolder aan waar hij het één en ander eens rustig kon doorlezen. De deur ging onverwachts weer open. Ik liep naar de auto om een folder te pakken. Het ijs was plotsklaps gebroken! De vooralsnog stugge nukkige boer was overstag. Vol enthousiasme ging hij de trapleer halen en liet mij het gat zien waar de uilen zouden moeten zitten. En ja hoor in een open damwand kapschuur waarin een hok getimmerd was, zat een nis tussen het hok en het dak van zo'n 20 cm doorsnee en een meter of twee diep en daar achterin zat een volwassen kerkuil met drie jongen. Een nieuw paar broedende kerkuilen waren wij reeds rijker. Vervolgens liet hij mij de gehele boerderij zien. We maakten een afspraak om van de winter een kast te hangen in één van zijn andere schuren. Tevens hebben we inmiddels een steenuilenkast geplaatst op zijn boerderij. Hieruit blijkt maar weer dat één van de leukste dingen van zo'n kerkuilenwerkgroep het contact met mensen van het buitengebied is. En dat de professionele aanpak met behulp van de kerkuilenfolder onontbeerlijk is voor een goed resultaat. Dit schrijf ik met een knipoog naar het steenuilgebeuren omdat ik het van den zotte vind dat iedere werkgroep zijn eigen infolders gaat zitten maken. Wat overbodig tijd en geld kost! De avond voor mijn vakantie belt de boer mij op. **Je moet komen kijken, het is zo'n prachtig gezicht die uilen te zien vliegen!**

Harry Fiolet, Kerkuilenproject Beneden Amer

6.1.2 LAWAAISCHOPPER

Ik had het vorig jaar geschreven hoe ik de kastcontrole met een grote diesel graafschop van de boer kon uitvoeren. Nu is het zo dat, door het plan "De Grote Wielen" er een aantal boerderijen en schuren tussen Den Bosch en Rosmalen opgeruimd gaan worden i.v.m. stadsuitbreiding. De schuur ligt al plat en is weg. Helaas voor de kerkuilen. Ik heb de kast nog op tijd kunnen weghalen en heb deze al een nieuwe plek gegeven. De steenuil zit nu bij de burelen twee straten verder, die waarschijnlijk ook moet wijken. Maar er zit nu in ieder geval geen lawaaischopper meer, die daar twee keer per jaar kwam kijken. Dat is pas lekker rustig.

Joost Nijkamp, VNW 's-Hertogenbosch

6.1.3 EEN AVONDJE KERKUILEN

Op een dag in eind mei kom ik thuis van het werk. Of ik vanavond nog bij Dhr. Dirigent wil langs gaan want die heeft een kerkuil en die moet er uit! En Dhr. RWS denkt dat er jonge kerkuilen in de kast zitten!

Een hoop van mijn kerkuileninformatie kom ik altijd te weten via de fam. Huybrechts, een loonbedrijf. Gezien hun bedrijf komen zij veel in aanraking met diverse boeren in alle uithoeken. Zij zijn mijn spil in mijn uileninformatienet. De aanwezigheid van uilen blijft bijna nooit onbesproken. Want ik ben van mening dat de meeste agrariërs er trots op zijn, zodat veel informatie op die manier weer keurig bij mij terechtkomt. Waarvoor veel dank!

'S avonds gaan we op weg naar Dhr. Dirigent. Hij blijkt een gepensioneerd boer en dirigent te zijn. En heeft zijn schuur opgeruimd. Er is geen vuiltje te ontdekken. Ik schaam me bijna dat ik mijn schoenen niet heb uitgedaan. Ik vraag hem naar de braakballen maar die had hij net vanmiddag opgeruimd. Wel waren wat witte schijtvlekken aanwezig en lag er zoveel mogelijk zeil op de grond. Om de vloer te beschermen tegen deze witte schijtbommen. Na de schuur afgezocht te hebben ontdekte ik in de nok wat kerkuilenveren. Het invlieggat kon ik echter niet ontdekken. Ik adviseerde de man een paar weken af te wachten. Want waarschijnlijk zou de kerkuil de schuur maar even tijdelijk gebruiken. Dat kon niet; hij moest eruit en liefst vandaag nog. Ik trek mijn trukendoos open en vraag nogmaals wat nou toch zijn grote probleem is en vertel hem tussen neus en lippen door dat hij de trotse bezitter is van één van de 2000 in het jaar 2000 in Nederland broedende kerkuilen. Iets waar je hartstikke trots op moet zijn. Zo'n zeldzaam wijs beest. Daarop antwoordt de boer stellig, dat is toch geen gezicht die witte vlekken op mijn vloer. Moet je nou toch eens kijken; heb ik alles schoongemaakt en gaat zo'n beest daar mijn vloer vuil schijten. Eruit met dat beest! Plotsklaps had ik de oplossing voor de boer en uil. Ik heb een oplossing voor uw probleem en kijk hem met een vriendelijk gezicht aan. Saus die vloer helemaal wit. De uil heeft een mooi onderkomen en u bent af van die witte schijtvlekken en trotse eigenaar van een zeldzame uil. Gelukkig kon de man de humor ervan inzien en lachte hij als een boer met kiespijn. Ik begreep dat dit een missie impossible was en besloot de man indien mogelijk van zijn knellende probleem te verlossen. Maar ik kon geen uil vinden en dus de man ook niet helpen. Maar de man bleef een fel baasje; hij moest eruit nu en snel! Ik vertelde hem dat hij mij over 3 weken terug mocht bellen als de uil er nog zat. Want ik kon mij niet voorstellen dat deze uil hier nog langer wenste te blijven na deze onvergetelijke conversatie. Nee riep de man, ik bel je nog eind van deze week! Ik gaf de man een infofolder met telefoonnummer en verdween vol ongeloof van het erf. De man heeft niet meer gebeld. De uil was zo wijs geweest na mijn komst niet meer terug te komen.

Op naar de volgende mensen, de fam. RWS. Deze bleken dol enthousiast en niet te stuiten. Vol bewondering gingen ze met de jongen op foto.

Een vreemde avond vol tegenstellingen om nooit meer te vergeten met als resultaat weer een nieuw kerkuilenpaar met jongen!

Harry Fiolet, Kerkuilenproject Beneden Amer

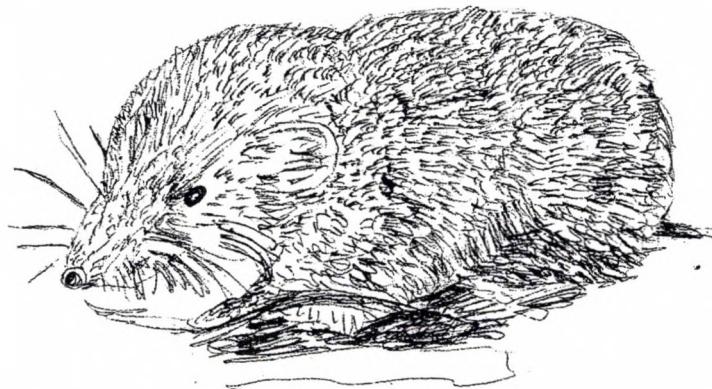
6.1.4 STICHTING VOGELREVALIDATIECENTRUM ZUNDERT

Opvangcentrum voor inheemse dieren, vooral gespecialiseerd in vogels.
Tevens opvangadres voor gevonden en in beslag genomen uitheemse roofvogels.

PRACHTIGE RESULTATEN

Er zijn dit seizoen opvallend veel jonge uilen binnen gebracht. 18 Bosuilen waren de eerste gasten, die om hulp vroegen. Meestal gevonden in het bos, soms sterk vermagerd, maar ook wel eens ten onrechte meegenomen. Daarna kwamen er veel jonge kerkuilen. (19) Twee keer werd er een nest vernield tijdens het slopen en moesten de kleintjes opgevangen worden. Alle andere jonge kerkuilen werden onder het nest in een schuur gevonden. Het is dan steeds maar weer de vraag, of dat ze door hun ouders worden gevoerd. Uit ervaring weten wij, dat het toch meestal voor het jong, dat op de grond zit, verkeerd afloopt. Vandaar dat wij nu altijd zeggen: 'Breng ze maar zo snel mogelijk'. Meestal ' is er toch iets met het voedselaanbod, of met de ouders aan de hand. Naast deze uilen kwamen er nog 2 jonge ransuilen en 7 jonge steenuilen binnen. Bijna alle uilen overleefden, werden groot en zijn weer los gelaten. Bij de dagroofvogels waren de jonge torenvalken het grootst in aantal. (12) Er kwamen slechts 4 jonge buizerds binnen, die alle met een storm uit het nest gewaaid waren. Opvallend is, dat er nooit jonge sperwers worden binnen gebracht. Hun teruggetrokken leefwijze is er waarschijnlijk de oorzaak van. Het grootbrengen van roofvogels en uilen is leuk werk. De sterfte is veel minder dan bij zangvogels. Zangvogels grootbrengen is intensiever werk met minder resultaat, De binnengebrachte vogels zijn meestal in een zeer slechte conditie en ook ons huisdier, de poes, speelt hierbij een negatieve rol.

Stichting Vogelrevalidatiecentrum Zundert

6.1.5 INFORMATIEBORD KERKUIL

In het vorige verslag was al te zien dat Joost in Rügen dit elektriciteitshuisje tegenkwam wat was omgebouwd tot broedplaats voor kerkuilen. Onze oosterburen hebben er ook een mooi bord bijgeplaatst met de volgende tekst:

De kerkuil (Tyto Alba)

Van alle hier voorkomende uilen heeft de kerkuil de meest nachtelijke leefwijze. Pas na zonsondergang begint hij met zijn geluidloze jachtvlucht, die door een speciale structuur van de veerrand mogelijk wordt gemaakt. Hierdoor is hij in staat om op het gehoor de precieze plaats te bepalen, om onder meer een argeloze prooi te grijpen. Deze wordt in zijn geheel verzvolgen, waarbij de onverteerbare bestanddelen later als uilenbal weer worden uitgespuwd.

Ook de naar voren staande ogen, die het mogelijk maken om ruimtelijk te zien, zijn een typisch kenmerk van een predator.

Het voedsel bestaat vooral uit veldmuizen, waarvan de bestandsschommelingen direct van invloed zijn op het broedresultaat van de kerkuil. Omdat de kerkuil geen eigen vetreserve kan opbouwen, komt het in strenge winters op basis van voedselschaarste tot een aanzienlijke bestandsafname.

Om deze reden verdient de kerkuil onze bescherming en moet in het bijzonder, het behoud en ontsluiten van geschikte nestplaatsen, in schuren, kerktorens en zolders, blijven.

Het aanbrengen van nestkasten is tegenwoordig een niet na te laten hulp voor de populatie. U beschermt hiermee de kerkuil.

Zo zie je maar weer dat je op allerlei manieren iets kunt doen voor de kerkuil. Door middel van het informatiebord wordt ook nog iedereen op de hoogte gebracht waarom dit soort acties nodig is.

Joost Nijkamp, VNW 's-Hertogenbosch

Van de redactie

Sinds kort bestaat er een landelijke site over de kerkuil. Hierin vind je allerlei informatie per provincie over de kerkuil. Deze site wordt beheerd door de landelijke kerkuilenafdeling (Johan de Jong), is redelijk actueel en per provincie vind je er een veelheid aan informatie over de kerkuil. Zeer de moeite waard om eens te bezoeken.

De site is te bekijken onder: www.uilen.org

7. Aangesloten (vogel)werkgroepen en personen

7.1 Aangesloten vogelwerkgroepen en personen

Tabel 7.1: Gegevens aangesloten (vogel)werkgroepen en personen (volgorde: achternaam contactpersoon)

(blad 1/3)

Naam regiocoördinator	Naam werkgroep	Postadres	Postcode	Plaats	Telefoon	Ringersnr	Sub-regio:
Amstel, Maria van	VW De Maasheggen	Hapseweg 10	5441 PA	Oeffelt	0485-362020		11
Asten, Ad van	IVN VWG Valkenswaard	Postbus 247	5550 AE	Valkenswaard	0032-11661438		32
Bossong, Ru	KNNV VWG Eindhoven	Floraplein 23	5644 NL	Eindhoven	040-2114162		05
Brosens, Charles **	Vogelrevalidatiec. Zundert	Luitertweg 36	5644 NL	Zundert	076-5974165		27
Cleutjens, Henk	VWG De Kulert	De Burcht 10	5754 HZ	Deurne	0493-317159		15
Cornelissen, Wim	NWG Mark en Leij	Legstraat 10	4861 RK	Chaaam	0161-492390		51
Cruijssen, Frans van de	VW De Maasheggen	Wilhelminastraat 1	5451 AR	Mill	0485-451949		55
Das, J.	IVN Riethoven	Tonterstraat 18	5561 AN	Riethoven	040-2016075		34
Dollevoet, Frans	VWG West-Brabant	Patrijsspad 2	4841 LH	Prinsenbeek	076-5415166		26
Elsen, Tiny van den	VWG Keldonk e.o.	Hackerom 3	5469 ES	Keldonk (Erp)	0413-213349		50
Fens, Gert-Jan	Regio Biesbosch e.o.	Schansstraat 17 A	4944 AE	Raamsdonk	0162-519786		54
Fiolet, Harry	Kerkuilenpr Beneden Amer	Oudlandstraat 10	4926 RD	Lage Zwaluwe	0168-483865		45
Gastel, Ad van	VWG Zundert	Nieuw Moerseweg 2 B	4885 KK	Achtmaal	076-5985332		27
Goedegebure, Leon	VWG West-Brabant	V Gaasbeekstraat 26	4791 EJ	Klundert	0168-404816		44
Heijden, Adie van der	NMC Schijndel	Boomstraat 10	5482 ER	Wijbosch	073-5478360		49
Hellings, Bert	WNL Boxtel	Kanunnikenstraat 14	5281 WG	Boxtel	0411-682928		35
Hendriks, J.	VWG Etten Leur	Lange Brugstraat 37	4871 CM	Etten Leur	076-5016334		20
Hermans, John	VW Uden e.o.	Beukenlaan 22	5409 AS	Odiliapeel	0413-272777		29
Hikspoors, Toon	VWG De Peel	Hazelaar 26	5757 CA	Liessel	0493-342127		18
Hulsbeek, Tonnie van de	IVN VWG 't Veugelke	Emmastraat 22	5761 AL	Bakel	0492-342762		56
Jonkers, Jopie	VWG De Ortolaan	Kleikampen 3	5421 NR	Gemert	0492-361273		16

** Geen regiocoördinator

Tabel 7.1: Gegevens aangesloten (vogel)werkgroepen en personen (volgorde: achternaam contactpersoon)

(blad 2/3)

Naam regiocoördinator	Naam werkgroep	Postadres	Postcode	Plaats	Telefoon	Ringersnr	Sub-regio:
Kaa, Gerard van der	VWG Midden-Brabant	Van Rijckevorsellaan 17	5062 DH	Oisterwijk	013-5215364	786	07
Kalleveen, Frank van	VW De Maasheggen	Bosweg 42	5845 EB	Sint Anthonis	0485-382763		36
Ketlaars, Bart	Milieuver. Hilvarenbeek	Groot Loo 22	5081 BL	Hilvarenbeek	013-5053663		57
Kiewit, Jan	VWG Rucphen	Moeskes 1	4871 AE	Etten Leur	076-5033630		53
Koning, Hein de	VWG Heemk St Oedenrode	Heistraat 59	5491 BC	Sint Oedenrode	0413-476029		04
Koreman, Bertus	Ken en Geniet	Vondelinghof 25	4908 DV	Oosterhout	0162-437816		06
Lommen Ellis	Vogelasiel Someren e.o.	Boerenkamplaan 32	5712 AL	Someren	0493-494464		
Loon, Hans van	NWG Mark en Leije	Remijnsenhof 4	5131 AZ	Alphen	012-5081744		52
Louw, Rien de	VWG De Torenavalk	Langeboomseweg 47	5411 AT	Zeeland	0486-452240		12
Maeghs, Hans **	Ringer Regio Gemert e.o.	Pechelmusstraat 45	5931 LD	Tegelen	077-3731234	189	
Massop, Gerard	VWG Schijndel	J. van Amstelstraat 7	5481 LH	Schijndel	073-5478333		39
Mortel, Theo van de **	Ringer VWG De Peel e.o.	Albert Kuijperstraat 4	5712 CK	Someren	0493-493119	385	
Muis, Rinus	VWG Bergen op Zoom	Krommeweg 32	4651 RL	Steenbergen	0167-567017		13
Nijkamp, Joost	VNW 's Hertogenbosch e.o.	Gooiland 19	5235 NE	S'Hertogenbosch	073-6423947		19
Oetelaar, Ger van den	VWG Midden-Brabant	Kasterensestraat 15	5298 NV	Liempde	0411-655253		07
Ondersteijn, Toon	NWG Liempde	Spurkstraat 22A	5275 JD	Den Dungen	073-5942796		10
Punt, Rinus	VWG Altenatuur	Hoofdstraat 48	4265 HL	Genderen	0416-352301		41
Reyes, Marco **	VWG De Pailjaart	Spinnerstraat 6	5683 MK	Best	0499-393008		17
Rijt, Toon van	KNNV VWG Helmond	W. Prinzenstraat 59	5701 BC	Helmond	0492-545701		22
Ruiter, Ben de	VWG Geldrop	Heibeekstraat 40	5662 EG	Geldrop	040-2857391		23
Saris, Ad	VWG Midden-Brabant	Hopveld 21	5473 JA	Heeswijk Dinther	0413-291038		08
Schellekens, Bertus	VWG Heemk. Gemonde	Laan ten Habraken 7	5291 AH	Gemonde	073-5512786		40
Spek, Jaap van der **	Ringer VWG De Peel e.o.	Molenbrugweg 9	5712 RC	Someren Heide	0495-697435	961	48
Sterke, Rinus	VWG IVN Oirschot	Sleebos 19	5688 PR	Oirschot	0499-575384		46
Thoonen, Huub	VWG Boxmeer	Vink 12	5831 ME	Boxmeer	0485-577237		42

** Geen regiocoördinator

Tabel 7.1: Gegevens aangesloten (vogel)werkgroepen en personen (volgorde: achternaam contactpersoon)

(blad 3/3)

Tillaart, Jan van de	VWG Mariaheide	Krekelhofstraat 34	5464 TA	Mariaheide	0413-343509		25
Timmers, Jan	JNW Zijtaart	Pastoor Clercxstraat 14 A	5465 RH	Zijtaart	0413-362710		43
Timmers, Pieter	WNL O-W-en Middelbeers	Sportparklaan 21	5091 EM	O-W-en Middelbeers	013-5142279		33
Tuijl, Henk van	VWG De Pailjaart	Mgr. Diepenstraat 45	5683 EX	Best	0499-373614		17
Vereijken, John **	Ringer Gemert e.o.	Margrietstraat 59	5741 XL	Beek en Donk	06-27326291	982	
Verheijen, Ben	Regio Mariahout	Mariastraat 46	5738 AJ	Mariahout	0499-421426		31
Vink, Martin	VWG Gemert	Weverstraat 22	5421 KM	Gemert	0492-365726		21
Voets, Toon	VWG Oss e.o.	Hoessenboschlaan 58	5351 PD	Berghem	0412-403822		28
Voort, Wim van der	VWG De Kempen	Kruisstraat 75	5541 RE	Reusel	0497-644216		14
Wezel, Peter van	IVN De Waerdman	Nijlring 5	5152 VH	Drunen	0416-379814		02
Wouters, Jan **	Ringer VWG de Kempen	De Braken 11	5541 AC	Reusel	0497-642391	330	

** Geen regiocoördinator

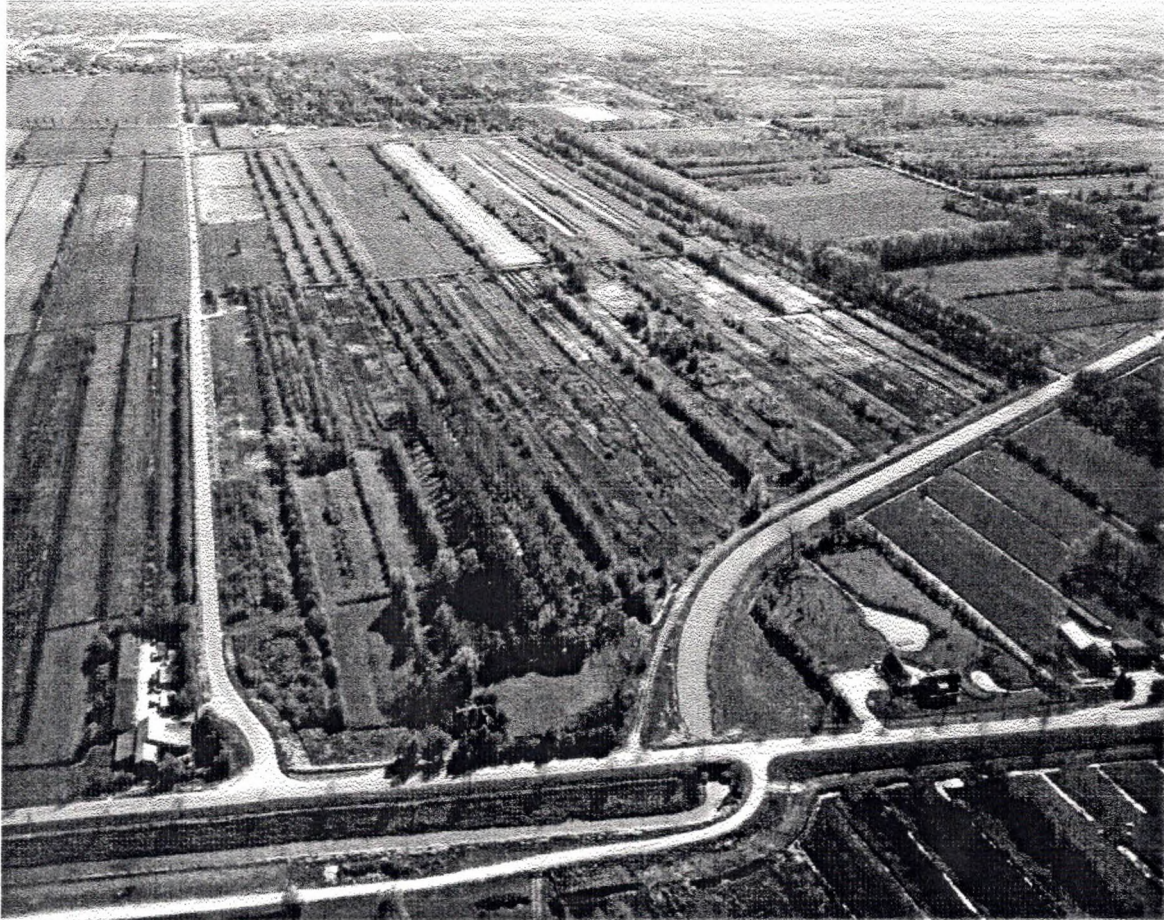
7.2 Beschikbare nestkastnummers per vogelwerkgroep

Tabel 7.2: Beschikbare nestkastnummers per vogelwerkgroep

41	Altenatuur	1	-	100
02	IVN VWG De Waerdman	201	-	300
04	Heem Natuurgroep St Oedenrode	401	-	500
05	KNNV-VWG-Eindhoven	501	-	600
06	Ken en Geniet Dongen	601	-	700
07	VWG Midden-Brabant van der Kaa	701	-	800
08	VWG Midden-Brabant Ad Saris	801	-	900
10	NWG Liempde	1001	-	1100
11	VW De Maasheggen, Maria van Amstel	1101	-	1200
12	VW De Torenavalk	1201	-	1300
13	VWG Bergen op Zoom	1301	-	1400
14	VWG De Kempen	1401	-	1500
15	VWG De Kulert	1501	-	1600
16	VWG De Ortolaan	1601	-	1700
17	VWG De Pailjaart	1701	-	1800
18	VWG De Peel	1801	-	1900
19	VWG Den Bosch	1901	-	2000
20	VWG Etten Leur	2001	-	2100
21	VWG Gemert	2101	-	2200
22	VWG Helmond	2201	-	2300
23	VWG IVN Geldrop	2301	-	2400
25	VWG Mariaheide	2501	-	2600
26	VWG West Brabant	2601	-	2700
27	VWG Zundert	2701	-	2800
28	VWG IVN Oss	2801	-	2900
29	Vogelwacht Uden	2901	-	3000
31	Regio Mariahout	3101	-	3200
32	VWG IVN Valkenswaard	3201	-	3300
33	NWG Oost-West-Middelbeers e.o.	3301	-	3400
34	IVN VWG Riethoven	3401	-	3500
35	Natuurwerkgroep Boxtel	3501	-	3600
36	VW De Maasheggen Frank van Kalleveen	3601	-	3700
07	VWG Midden-Brabant	3701	-	3800
39	VWG Schijndel	3901	-	4000
40	Heem en Natuurwerkgroep Gemonde	4001	-	4100
42	VWG Boxmeer	4201	-	4300
43	Jeugd Natuurwerkgroep Zijtaart	4301	-	4400
44	VWG West-Brabant (Noord-West)	4401	-	4500
45	Beneden Amer Kerkuilwerkgroep	4501	-	4600
46	IVN VWG Oirschot	4601	-	4700
47	Regio Arie Rouwhof Staatsbosbeheer	4701	-	4800
48	VWG De Peel Jaap van der Spek.	4801	-	4900
49	NWG Vught e.o.	4901	-	5000
50	VWG Keldonk e.o.	5001	-	5100
51	NWG Mark en Leije, Wim Cornelissen.	5101	-	5200
52	NWG Mark en Leije, Hans van Loon.	5201	-	5300
54	Regio de Biesbosch, Gert-Jan Fens.	5401	-	5500
55	VW De Maasheggen, Frans van der Cruijssen.	5501	-	5600
56	IVN VWG 't Veugelke	5601	-	5700
57	Milieuvereniging Hilvarenbeek	5701	-	5800
53	VWG Rucphen	5801	-	5900

(Foto: Natuurontwikkeling Labbeget)

Samen werken aan natuur

Natuurontwikkeling is een actueel thema. Daarbij gaat het niet alleen om 'puur' natuur in het landelijk gebied. Ook bij plannen voor woonwijken, bedrijfsterreinen en waterbeheersing kan natuur 'meeliften'. Deze kansen mogen niet onbenut blijven.

In toenemende mate verzoeken Natuurorganisaties, Staatsbosbeheer, de Dienst Landelijk Gebied, waterschappen, gemeenten en particulieren Grontmij om samen met andere partijen dergelijke natuurplannen op te stellen of verder uit te werken, van het eerste concept tot en met realisatie.

Meer informatie: **Grontmij Noord-Brabant**

Zernikestraat 17, Postbus 1265, 5602 BG Eindhoven, tel. (040) 2651211, fax (040) 2443797

@ Grontmij

